

גולדרייך הבין היטב את משמעות הקריאה לחרם שלה צירף את חתימתו צילום: מוטי מילרוד

דעות

קריאה לחרם על מוסד אקדמי כמוה כחתימה לחדלות קיומו

עודד מודריק
2021, 17:46 בנובמבר

שרת החינוך ד"ר יפעת שאשא ביטון החליטה להימנע מהענקת פרס ישראל לפרופ' עודד גולדרייך, לאחר שבג"ץ קיבל עתירה נגד החלטה של השר הקודם

מאמר מערכת של "הארץ" הגדיר את החלטת השרה כ"חרפה" ("הארץ"
19.11.2021). בשורות הבאות אראה שהחלטת השרה ראויה דווקא להערכה
ולהוקרה.

רוצים סיכום? קבלו את "היומית" כל ערב ישירות למייל

הרשמה בקליק

ההחלטה אינה חולקת על אופיו המקצועי הטהור של פרס ישראל ואינה חותרת מתחת לפני שיקול הדעת העצמאי והמקצועי של חברי ועדת הפרס. ההחלטה גם אינה מיוסדת על התבטאויות שונות ומשונות של פרופ' גולדרייך, משום שהיא מקבלת את עליונות חופש הביטוי בגבולותיו החוקיות. ההחלטה מיוסדת על מעשה אחד של גולדרייך – חתימה על עצומה שקראה לאיחוד האירופי להפסיק שיתופי פעולה אקדמיים, מחקרניים ומוסדיים ישירים או עקיפים עם אוניברסיטת אריאל.

- פרסומת -

בג"ץ פסק שחתימה על עצומה כזאת עולה כדי קריאה לחרם על אוניברסיטת אריאל, כלומר חרם על מדינת ישראל כהגדרתו בחוק החרם. עוד פסקו שלושת השופטים, שבמסגרת שיקול הדעת של שרת החינוך לעניין אישור הענקת הפרס, "קריאה לחרם על מדינת ישראל או לחרם על האקדמיה במדינת ישראל... עשויה להיכנס לגדר המקרים הקיצוניים והחריגים של התחשבות בשיקול 'חיצוני'". אלא שסברתם הייתה, בהבדל משמעותי בין שופטי הרוב לשופט המיעוט, שחתימה אחת ויחידה על עצומה שקוראת לחרם על מוסד אקדמי ישראל "אינה [מספקת] כדי להביא את העניין דנן בקהל אותם מקרי-קצה חריגים, אשר לגביהם נפסק כי ניתן לשיקול בגדרם גם שיקולים 'חיצוניים'". בכך נעוץ, לדעתי, משגה.

שופטי בג"ץ שקלו את הכמותי ולא את האיכותי. אוניברסיטת אריאל צילום: מוטי מילרוד

שיתוף פעולה מחקרי בין-לאומי ומימונו באמצעות מענקי מחקר בין-לאומיים הוא עורק חיים קיומי לכל מוסד אקדמי מחקרי. בלעדי שיתוף פעולה כזה המוסד נדון להתדלדלות משאבים, לפרישה של טובי החוקרים וחידלון יוזמות פיתוח וקידום של הוראה ומחקר גם יחד. קריאה לחרם על מוסד אקדמי כמוה כחתימה לחדלות קיומו.

נראה שגולדרייך הבין היטב את משמעות הקריאה לחרם שלה צירף את חתימתו. כלשונו של "הארץ", קריאה זו היא חלק מ"מאמץ רב השנים וחוצה המפלגות למחוק כל זכר לכיבוש. התנגדיתו של המדען ממכון ויצמן למוסד

השרה שאשא-ביטון החליטה שלא להעניק את פרס ישראל לפרופ' גולדרייך

בג"ץ ביטל את החלטת גלנט למנוע מפרופ' עודד גולדרייך את פרס ישראל

על פי הרציונל מאחורי חוק החרם, קריאה אחת ויחידה לחרם על מוסד אקדמי, קשה יותר, עוצמתית יותר ומסוכנת יותר מעשרות או מאות התבטאויות פומביות המשקפות דעה של אדם או ציבור בני אדם שמצויות בדלת האמות של חופש הביטוי. למה הדבר דומה? לשניים שמבקשים להפליא מכותיהם בבעלי ריב. האחד חובט ביריבו חבטות מרובות ומכוון את אגרופיו כך שמכותיו יכאיבו אך לא יסכנו את שלום המותקף. השני חובט ביריבו חבטה אחת מכוונת אל "מפתח הלב" כדי להורגו. ברי שעוצמתן הכוללת של מכות הסרק הרבות נחותה בהרבה מעוצמת החבטה הגורלית היחידה. אף כאן כך. אין דומה מי שמוציא את חמתו בשער בת רבים, בעל פה או בכתב, בעצומה או בהפגנה על "שלושה ועל ארבעה פשעי [אריאל]" למי שמבצע מעשה יחיד פסול לפי החוק של קריאה לחרם שתכליתה להכרית את האוניברסיטה מעל פני האדמה.

- פרסומת -

שופטי בג"ץ, בשוקלם את היקפה ה"כמותי" של הקריאה לחרם על אריאל, לא שיוו לנגד עיניהם את משמעותה ה"איכותית".

דומה לי ששרת החינוך, שהיא לעצמה נטועה בעולם האקדמיה הישראלית, ראתה את הדברים נכוחה. מכאן דברה לאמור: "מטרתו העיקרית של פרס [ישראל] - לעודד יצירה ישראלית, מצוינות ומחקר. קריאה לחרם על מוסדות אקדמיים, חותרת תחת מטרה זו, שכן היא מבקשת לגדוע את היצירה, המגוון

הכותב הוא סגן נשיא (בדימוס) של בית המשפט המחוזי תל אביב, חבר סגל בכיר באוניברסיטת אריאל ויועץ מיוחד למשרד עורכי הדין AYR (עמר רייטר ז"א שוכטוביץ ושות')

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

בג"ץ פרס ישראל

פרסומת: תדיראן סולאר: פתרונות מקיפים בתחום האנרגיה המתחדשת

Recommended by

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

ממומן

ריאלי / הבנקים מסתירים
הזדמנות חד פעמית
מכל מי שצבר מעל חצי
מיליון ש"ח

ממומן

Boojoy Shoes ^{TM} /
המגפיים החדשים
לחורף שלא תרצו להוריד
מהרגליים! אטומים.

דעות / סוף סוף תוכנית
שלוקחת צד. הצד השני

דעות / לא, כאלו, לא
תימלט מאחריות לרצח
רבין

ממומן

עו"ד פייל ושות' / חלית
ומצאת את עצמך מחוסר
עבודה? כך תדאג למקור

ממומן

Channel22 / לראשונה:
לקבל שכירות מובטחת
למשך שנים קדימה: כך

דעות / עם משפחת נתניהו
אצל ציפר בסלון

דעות / פרץ התעלם מהשד
העדתי

ממומן

VOOOM מגזין / הכירו את
הכמוסה שיכולה לסייע
לכם בשיפור רמות

ממומן

The123 / "הסוכר שלי"
ירד מ-10.5 ל-5.9,
הרופא התפלא ושאל מה

דעות / איפה הכבוד העצמי
של ארדן ושל חוטובלי

דעות / אפס פליטות פחמן?
באיזה מחיר?

